

Культура албан черлеринге

Тырышкаш, А. Бичигжиге, Им Аур
рак Караш, Маалым Кара-кыг,
Маалым болган Баян Шагынштай.

Фото П. Голмюштуу

● ~~~~~

„Шынга“
парлаттыгын
соонда

Хемчеглер
алдынган

Бүгдчылдың август 22-де үнүс № 198 «Шыгыс» Улуг-Жем район «УТКА 25 чылы» совхозтун Ак-Туру сабырынын төүдө радио да чымалгазынын хонук хонук-боболбай баргылаарын илеретке.

С. Сотнамын чагаазы парлаттыгы Ак-Туру харытса сабырынын төүдө радио да чымалгазынын хонук хонук-боболбай баргылаарын илеретке.

[illegible]

Августун 29-таа күнө Н. 2
содууга "чагааларды" огу-
ду" деп жегени азыктаа Барыс
Хемчи районунун Ден-Териян су-
да телефон ажыдааса, почта че-
рилген багай, радио сымарын
барын бжлжөн М. Куискаачын
чагазы парадттыгын.

Кыыл-Макалы харызаа кон-
рашынн чачалыгынн ораакчы
ш Киротуң бистин чоруткан
жигишчи харызааны болза,
герге телефон апарышынн усе-
турганы шы. Оу бистин коу-
шн монтору эткен, ан оу болдо

тун хайгааралымыста алган бис. Кызыл-Мажалык-биде Дөп-Тивини каттыштырып турар рашугумун августу септен тургадан радио үнүнүн багай дымнал турганынын фактымы бар. Амгы де телефон болгаш радио эки ажал турар.

ХАРЫЛАП ТҮР

«Чүрәә алган механик» деп биле бо чылдың сентябрь 7-де үн № 212 «Шынгаз» Тес-Хем район «Чодураа» колхозунун мөдәә аж агый жатина чепсектериниң тала биле механиги Александр Самбуу дугайына чүүү пазлаттыгдан.

Чулууга хөддөн мөханизатор
олоншаан ажалын чогуур нөгөөд
чөдир күтсөөний туурарын шийн
лүтүмчүлдөө.

Арзед баштаар чериниң дэргэ
эш Шулуу-Мазыларын телакци
лиднаткын болза, Самбуурун
пестерин автор шын бижиң иле
мен. Көдөк баштаар чериниң ч
та ча болган-хуралыма А. Сам
бу мөханизм, кураалариниң тел
кин, көхөтүн мөханизмизм Иог
киниң мөханизм институтун д
кан анык инженер Евгений А
ссеевич Чижиковду дуулаң алга

кыннары бодлурган. Партияны
Комитети оларны чайладары
тази. Колхозтарны улгаттырарда
черни онза байдалын барымдаа
ры чууга; ажил-агыйдарны
тыштырарыга эмин эрттир ханд
шывас херек, чүге диге, ол че

уудуртун бергендер болгаш чон
зинде барын колхозтарнын эконо
мизин суураптар.

Чыд келген туум-на быжыгын
рар колхозчу-кооперативтер ая
жыда амыл-агыл бутурунде
шапкыл оудузелдин болгаш ч
ноэшкенинин келсе амыл-ишчи
нин чаагай байлыгын чайгы
чос бажышкенин уер дээр. Су
чу чылдарда кедир амыл-агыл
дуктуларынин талаш-биле кол
чуларын херексели каттыш
амыл-агылнын фодузулдан у
тей-биле халдыртуп апар
Индиг болза-да келсе амыл-а
артелдеринин дегжудезине а
уе-чалашыда чутуга продукту
нын буту хемирденерин талаш-
кооператив жемгууриенин хе
лалды колхозчу-кооперативтер
чалдырып шыдаарын турар. Он у
рунга келдизин амыл-ишчилер

[illegible]

100

ДҮК ДЭЭШ

[illegible]

разынныг нэвчлэлгүйнхнийг оролцук
эл Кирвотун бистийн чорутхай
жингвиске хармылааны болза.
цэрге телефон аппаратынны үр
турганы шын. Ону бистийн кон
тун монхру эткен, ам ону бодун
тун хайгааралыста алган бис.

Кынд-Матадык-биде Дел-То
зинны каттыштырын турар раз
шугуун август асепте турган

дан радио үнүнүн багай динна.
турганынын фактызы бар. Амгы
де телефон болгаш радио эки аж
дан турар.

ХАРЫЫЛАП ТҮР

«Чүрээ алген механик» деп биле бо чылдың сентябрь 7-де үнэ № 212 «Шынгас» Тес-Хем район «Чодураа» колхозунун кэзэ ажар агый жаткына чепсестеринин талаа биле механиги Александр Самбуу дугайыма чүүлү пазлаттыгдан.

Аргэлдэ баштаар черинц дэргэст Шулуу-Маадырын редакцид хураана. Хурааныг редакторын хувиар хураана. Хурааныг редакторын хувиар хураана.

ту чаа болган хурялынга А. Саму-
ну механик, хүдээлгезиндэн дү-
геш, калхостун механиктинге Иркут-
киннй механика институтудун д-
кан аныяк инженер Евгений А.
сеевич Чижиковту хүлээп алган

кыннары бодлурган. Партияны
Комитети оларны чайладары
тази. Колхозтарны улгаттырарда
черни онза байдалын барымдаа
ры чууга; ажил-агыйдарны
тыштырарыга эмин эрттир ханд
шывас херек, чүге диге, ол че

Чыл келген тудум-на быжыгып
рар колхозчу-кооперативтиг өңч
көдөз ажил-агый бүдүрүлгөз
шаркын өзүздөсинин болгаш м

нэшкининийн, кэцэе ажил-ийч
нийн чагаар байцаллынн чагт
чок белишкининийн үнэр дэу.
гу чылдарда кэцэе ажил-агий
дуктуарынын галазы-биле кол
чуларнын херегдэли каттын
ажыл-агийнн фондууунан у
хей-биле ханыртнын апар
Ындыг болза-даа кэцэе ажил-а
эсэлдэринн, дэгууларынн

[illegible]

олардан колхозчулар эки-туразы
ле ойталар үе келир.
Колхозчу-кооперативтиг
биле чокушулашкан түдүм-на, к
ажыл-агында күш-ажылдын

визациясынын болгаш төлөври
кевирлери база методтары өскө
турар, өске сөс-биле чугаалаарга,
руненин улатпур бುದурулгелери
тергиндеп турар бುದурулга харыл
дарынын кезектери түртүтүп
рар. Мычангаш каш чылдарнын

гузунда улам-на хей санныг кол-
тар артельдернин кижигүннери
чыл төнчүзүдө санажырыннан
санында эвасылазынче, күш-
нүгүдөн артык магадлалым ак
биле ажал-тодосиринче шилчип
пазлар. Ош-биле денгелештир:

не бұзұрүгезинде ышқаш
деврини өске-дәә хевирдери кол
(Төнчүзү 4-кү ары:дә).

1

Колхозчу-кооперативтиг өнчүнүн улустун ниити өнчүзү-биле чоокшулажырының оруктары

оперативтиг хеавирлериниң
сында баргаш, чангыс аай,
н чангыс аай, коммунист
ла аплар чызар.

Өчүгүд ол ийи хеавирлери
принципилаады дөмөдөшкө
дуг; олар бодунун социалист
байдалдын чангыс хеавирлг.
Күрү-

ниити
чүзүл-
түлөр
түлөр,
көзү
артедьерин-

тивтериниң эргезинде турар. Күрүне
буздурагелериниң күш-ажылды тә-
левирин ажил-телевир хеавирлг та-
лээр, көзү ажил-агыл артедьерин-

колхозчу-кооперативтиг өчүгүд
ниити улаучу өчү-биле чооктула-
нжыри канчаар болу турары, баа-
канчаар болур апарары?

өчүгүд
ты уениң хулаашас бол-
дээр—ол бирги чергениң тә-
лары, комбайниниң, автомобил-
бедик уксаалыг мал, болбазы
малыңа, чыгарыңа, апарыңа

[illegible]

башка бөлүм, коммунисттик ма-
 теһниктик базанын тургуз-
 чалыгы ай, коммунисттик өн-
 душтыканын тилкелеринин үн-
 канын сорууга дикталадин ке-
 жигууиеринин өзү турар херел-
 дерин эң долгуз-биле хандырыны.
 Оок-биле чергештер, курувунн
 колхоздор ааи-биле туратте эр-
 ке-леринн организастананы, болу-
 залчааде, колхозчу-кооператив-
 өнчүгүн куруне өнчүз-биле чоок-
 тушажырынга чугула чаа болган.
 Колхозчу-кооператив өнчүгүн
 6.98 миллиард рубль турга
 1959 чыла—18.6 миллиард
 а 1960 чыла—1973 м
 рубль апарган.

[illegible]

кыннары бөддүргөн. Партиянын Төмө Комитети аларны чайладырын негизинен. Колхозтарны улгатырында чарчарын ондз байдалын барымдаладыры чугула; ажил-агыйларын каттыштырылыга эмин эрттир хандым шывас херек, чүгө, дөдө, ол чорун удуртурун бергедедир болгаш кезинде барыл колхозтарнын экономиканын кылдырыды.

Чыл келген тудум-на быжыгып ту-
рар колхозчу-кооперативтиг өңчү-
кодээ ажыл-агый бүдүрүлгезини
шапкын өзүлдезини болгаш мөөн
нээшкенинин, кодээ ажыл-ишчилер
ниң чаагай байдалынын чайгылы

чос беднигининин үнөрүдө. Сөөктөр чыгарыла көзө ажал-аггыт продукттарынын талаам-биле колхозчуларын херегелги каттышсын ажал-аггыннын фондустундан ула хөбү-биле хандыртмаан апарган. Ындыг бола-даа көзө ажал-аггы артериялеринин хөгжүдөзүнүн амгы уч-чадызына чүгүдө продукттарынын бүгү хевирлеринин талаам-биле кооператив кежигүнеринин херегелги колхозчу-кооперативтиг өңчү хандырып шыдавын турар. Он ужурунда көзөдүн ажал-ишчилери бичтарынын чамдыг херегелерин дузалал ажал-аггиларында хандырттынып турулар. Ындыг ажал-аггылар колхозчуларга экономика талаам-биле амжыгтыг аёс апар болган олардан колхозчулар ажи-турамын

де ошталар уе келди.
 Колхозчу-кооперативтик өнү-
 чиле чокчушкан туум-на, кат-
 ажил-агыйда куш-акылдын орта
 нияздыянын болган телдеринин
 хендери база методтар эскерин
 турар, еке сөс-биле уагдалагга, кү-
 рупенин уастур буудургаелерин
 таркып турар буудурга зарылза-
 дарнын кесектери тергүтүтүп ту-
 рар. Миязганг чам чыдарнын кэр-
 туузуна уам-на хей саныг калоз-
 тар артелерин кескитирин-бил-
 чил тунууаме, галажырылан
 санынза авансылариче, куш-у-
 мулен артык магалыалыг акыл
 биле ажил-таленирине чилчип ту-
 ралар. Оол-баше чергелерин, куру-
 не буудургаелерин чышкан те-
 ленирин, еке-за хендери калкы-
 (Пискич А. ч. ч. артык)

(1987) 4-11 (2000).

Г. С. Титовка Белград байыр чедирип турар

БЕЛГРАД. (СЭТА). Уругларга болгон аялмаларга чогаалдар параша туруп турар «Аялмалар салгыч» деп ном үндүр чегин төлөкчөлөрү-биле совет уюмунун космонавт Г. С. Титов сентябрынын 20-де ужурашкан. Белградтын, Земунун болгон долгандар турар кезде суурларын 90 школарыннын төлөкчөлөрү, а ол ышкан уруглар чогаалчылары ужурашканын чедирип келгенер. Пионерлер болгон школарын космонавтыга динг чектерин берген, аялмалар астронавтына Светозар Маркович аттыг клубунун келгүн биледин болгон демдөн Герман Титовка тыгылган. «Космостун он чеди даны» деп, космонавтын номунун очулгазын параша үндүрү-биле белеткен турарын аялмалар дингатканнар.

Оон соонда профилелдер бажынына Белградтын пионерлер-биле Г. С. Титовун чылгы ужурашканын болгон. Ужурашканын ийи мун хире пионерлер, кижизикчилер, аялмалар улуручулары чедирип келген.

Совет космонавт болууну ужурушкунун дугайын чуугааш, хей салгыг айтырылгарга харымалан. Пионерлер аялмалар пионерин

Бен Белланын сонгулда мурнунда медеглели

ПАРИЖ. (СЭТА). Франс Пресс агентственин корреспондентинин Алжирден дингатканы-биле алжир, национал хосталымнын фронтунун политбюроунун келгүнү Бен Белла сентябрь 19-тун келгүндө радио дамчыштыр чүве чуугааш, сонгулдам ам болуп турар Алжирин келер үедге чазанын болгон национал тургузулгалыг хуралыннын программанын тайылбырлаан.

Чурттуун иштине чангыс эпти хандырамын эргежон чуугаашын онзадан медеглештишкан. Алжиринин политиктиг болгон экономиктиг амдыралыннын бүтү-ле талаларына чазытканын боттандырган турар алжар деп, Бен Белла чуугааш. «Херек кырында боттуг экономиктиг планнашканын» хандырамын оо кыйгырган. Чазактын бирги соругазы болза чер ажылын чазытыр, чурттуу индустриализааар, а оон соонда аграр реформанын чорудары болуп деп, Бен Белла чуугааш.

Тараачынарга дузаламчы көргүзери болгон амгы үеини кезде ажыл-агый техника-биле оларын хандырамын Бен Белла онзадан чуугааш. Чаа чазактын шийтирлер ужуруг эске айтыры болза колхознашкын тергидешкын үезинде-ле

калкык кемчээлдиг апарган ажыл чокталыр чорук болуп деп, Бен Белла айткан. Ажыл чокталыр чорукту чок кылыр-биле мастерскаялар, заводтарны ажыдып, чаа туугларны ачылган турар деп, ол чуугааш. Армияны эде организааарыннын болгон салдаттарын чурттуу хаммазы амдыралына чоруту кинриштеринин эргежон чуугаашын Бен Белла айткан.

Национал тургузулгалыг хуралдын соругаларына хамаарыштыр Бен Белланын чуугаашы болза: «ук хурал калдыг-даа кызыгаарашкыннар чок бүтү-ниги сонгулда эргелди, чажыг бажылашкыннын дорт сонгулда болгон бүтү хамаатыларын дең эргелеринге үндештирген демократтыг конституцияны хуузап алыр ужуруг».

АЛЖИР. (СЭТА). Национал тургузулгалыг хуралга сонгулда Алжирге сентябрь 20-де эгелзөн. Касбага (Алжир хоорайнын хоочун кезеңге) хей-хей кижилер сонгулда пунктуларын оларнын ажыттыларын ырак мурунда-ла чылгып келген турган. Бажылашкын эргелинин 8 шакта эгелзөн болгон келгүнүн 6 шакта доостур.

КНО-нун Кол Ассамблеясында

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Сентябрынын 20-нун эртенине КНО-нун Кол Ассамблеянын пленарныг хуралына нийти политиктиг чуугаашкыннын эгелзөн. Бразилиянын болгон АКШ-тын төлөкчөлөрү чүве чуугааш.

«Барын талашы Чаа Гиния (Барын Ириан) дугайында Индонезия республика биле Нидерландларын хан чазанын аразында дугурулга» деп айтырыгын хун чуртунга кинир болгон даартагы хуралга чуугаашын көр дон кол комитеттин сүмөлешкын Ассамблея билеаш.

Нийти политиктиг чуугаашкыннын Бразилиянын төлөкчөлөрүн баштын сенатор Афонсу Ариностун чуугаашы биле ажыттыган.

Бразили делегат чепселенишкын бүтү-ниги болгон бүтүн дугуругун айтырылгарына улуз кичээлге салган. Бүтү-ле адролуг шенелдерин доп-дораан соксаларын дугайында, төлөкчөлөр хей нурууна хуузап алдыган турар болуп резолюция төлөкчөлөр Ассамблеянын сессиязынга чуугаашын көрү-биле моон сонгаар кинир эргени бразили төлөкчөлөр бодуга арттырып ап турар деп, ол медеглеш. Атом чок зоналарын тургузаарын идеянын бразили төлөкчөлөр дөткөн. Атом чок ыдыг зоналарын бирзэн Латин Америка бооп болуп ийик деп, ол чуугааш.

КНО-нун кол-кол органнына улуз ролду Африк-Азия чурттарына тыспыр соруга-биле Каттыкан На-

ционал Организациянын Уставын чазыг көр болза чогуру деп, Бразилиянын төлөкчөлөр чуугааш.

Оон соонда чүве чуугааш америк делегат Э. Стивенсон КНО-нун Уставын эчис соругаларына, тайбын дөткиринин соругаларына АКШ-тын чазанын берингенин дугайын идрергек хейр-биле көргөткөн чуугааш. Иччалза-да амгы үеин эде чуугааш айтырылгарын алыс утказы-биле чуугаашын көрүп ол оюп каапкан алы ут айтырылгарын хажыттыган хейр-биле көргөшкен.

Чепселенишкын дугуругун айтырыгын чуугааш, америк төлөкчөлөр «делегет контролу», тодаргайлаарга дугуругун шпонаж хуузап дугайында АКШ-тын чазанын хуузап негедешкен катташкан.

Куба «бөмбүрзектиг барын талашында болуун кожаларына кыжынып турар» деп, Кубанын чазан буруудаларын орадашкан, америк делегат арын чаар меге-хоозун чоруту тодаргай көргөшкен.

Америк делегатка шийтирилг ойтуу шавышкынны Кубанын төлөкчөлөр М. Гарсиа Инчаустеге берген. Моон сонгаар-да тодаргай чуугааш эргени ол бодуга арттырышкан. Кубага уду агрессияны АКШ-ла белеткен турар үеде чүве чуугааш америк делегаттын медеглешини көпгүс меге-хоозун ол көргөшкен.

Хурал оон-биле хажыган.

ЛЕНИНГРАД КОНСЕРВАТОРИЯЗЫ 100 ЧЫЛ ВОЛГАН



Ленинградтын Ленин орденниг, Н. А. Римский-Корсаков аттыг куруне консерваториязын 100 чыл талыг-да муру 100 дугар өөредилге чыл эгелзөн.

1862 чылдын сентябрь 20-де (эри сан-биле 8) Петербург хоорайга (амгы Ленинград) баштайгы орус консерватория ажыттыган. Ол болза Россия хөгжүмүн бирги дөди өөредилге чери болган. Ол консерваториянын тургузуучу болгон оон бирги директор композитор болгон пианист А. Г. Рубинштейн. Орустун хөгжүм култураларын хөгжүдешкенге ол консерватория канчаар-да аажок улуз ролду ойноан. Делегейге сурагыг композитор болгон хөгжүмчүлөр Чайковский, Лядов, Аренин, Прокофьев, Шостакович дөди ышкан сурагыг композиторларын, хөгжүмчүлөр ол консерватория белеткен үндүргөн. Кайгамчык композиторлар П. И. Чайковский, Н. А. Римский-Корсаков, С. И. Танеев, А. К. Глазунов олар манак башкылап, ажыдап турганнар.

Чүве чылдын дугурунда хөгжүмүн делегейде ол база бир сурагыг дөди өөредилге чери чеди мун ачыг кижилер доостур үнгөн. Ол консерваториянын доостуучулары композиторлар, хөгжүмчүлөр, хөгжүм талашы-биле тускай эртемнигер, башкылар бистин чурттуу театрларын, хөгжүмүн дөди болгон ортумак өөредилге черлеринде ажыдап турарлар. Ол ышкан даштыгы чурттарын театрларын, хөгжүм өөредилге черлеринде оон доостуучулары ажыдап турарлар.

Консерваторияда бистин улуз совет чурттувустун хей национал удуларынын төлөкчөлөр аны-бүрү аймак-өөк кижилер база даштыгы чурттарын төлөкчөлөр өөренип турарлар.

Ленинградтын Н. А. Римский-Корсаков аттыг консерваториязын чанында хөгжүм училешин бар. Ол училешке база-ла бистин чурттувустун болгон даштыгы чурттарын аны-бүрү аймак-өөк оолдар, кыстары өөренип, тускай ортумак эртемни чеди ап турарлар. Ол училешке

Бөгүн республикага булуттагылап каап турар, чамдык черлерге чаашкындарын хун болуп. Кызылга чашкын шөөлүг эвес. Хат өйт-башыла, сонгу-барын чук угалышкыннын. Агаарын температуразы республикага—11—16, а Кызылга—13—15 градус чылгы.

Бистин партия колхозчу тургузуну моон сонгаары быжылаашкынны, оон нийти өчүзүп хөгжүдешкен кошкан дивс сажын салып турар. Казе ажал-агый артердери материал-техниктиг дузаламчы чыл келер туум-на куштелип турар. Мал ажылынын продуктуларын белеткел өртөз улагаткан. Казе ажал-агый машиналарын артык кезектеринин, кыпар чүлдүн өрткөтерин чийгеткен. Олач-ажыл үндүрүп талашы-биле колхозтарга кижилер тыгылган. Партиянын болгон чазактын баз оон-да эске хемчеглери кооперативтиг ажыл-агыйн өздүгенин чагый салдар болуп турар. Колхозчу кезде бодун нийти бүдүргөшкын кадурунунунде чаа бажыны кылып турарын бо чылдын түнелдери көргүзүп турар-дыр.

Колхозчу-кооперативтиг өчүзүп болжазырагайжылар болгон хөгжүдери, база кезинде барып күрүне өчүзү-биле оон каттыжары болза аял-ла организа-ажыл-агый хемчег эвес, а харын хоорай-биле кездезин аразында социал-экономиктиг болгон култура-амдыралдыг ылгалдарын ажыл эртеринин ханы айтырын шийтирлер болуп.

Н. ТАРАСЕНКО.

ХООРКУСКОМ.

Тыганын оолдар, кыстары база-ла өөренип тургулаан. Чижэе, Кызылдын хөгжүм училешинин директору, композитор Р. Д. Бенден-бид, республиканын култура министрствозунун уран чүүл талашы-биле инспектор, композитор

С. М. Бүрбөе ол училешин чедишкынниг доостаннар.

Консерваториянын чанында орустун улуз композитору Н. А. Римский-Корсаковтун тураскалы бедий берген туруп турар.

СЭТА-нын фотохронказы.

К У Б А

Америк капиталдын дарлалынга, Аар турер көрүп чораша куба улус. Эскериле малчуттуруп дарпатас дээш, Визиттиг хосталгаме надурлуген.

Наран кызып, сымыш чонка тулчуп тургаш, Надыг-берге мөлчүгелден адырылган. Орагайлап наастан ышкан куба черге Хосталганын менге хуну хуней берген.

Хостал алган куба черини ийи көвей, Хоорайларда заводтары бедип үндү. Аяч черде алдын үүле байлаа чалган, Ажы-талу алфавидин өөредилген.

Куба улус тайбыч ажыл бугуруп тур, Нувискаалы Навро ону баштап чору. Американ дайынчылар эжзеткенер, Артык сеткип дарлаар бодоп кезипи тур.

Ыччалза-даа куба улус чазакан эвес, Ыччалыг, бүзүрелдиг өчүмүтүргөн. Хортан дайым халгарлаар дээш халдай берзе, Норгус чонка сагуг бээрде олар белем.

Тергикин күштүг, депшигелдиг совет чурт, Дөнгө баскан социалисттиг шупту чурттар, Делегейге тайбыч күззэн бүтү улус Куба чонга дузалаарда белем турар.

Я. ХЕРТЕН.

Редактор Д. Б. БАЙЫР-ОЛ.

Асуан тудуунда

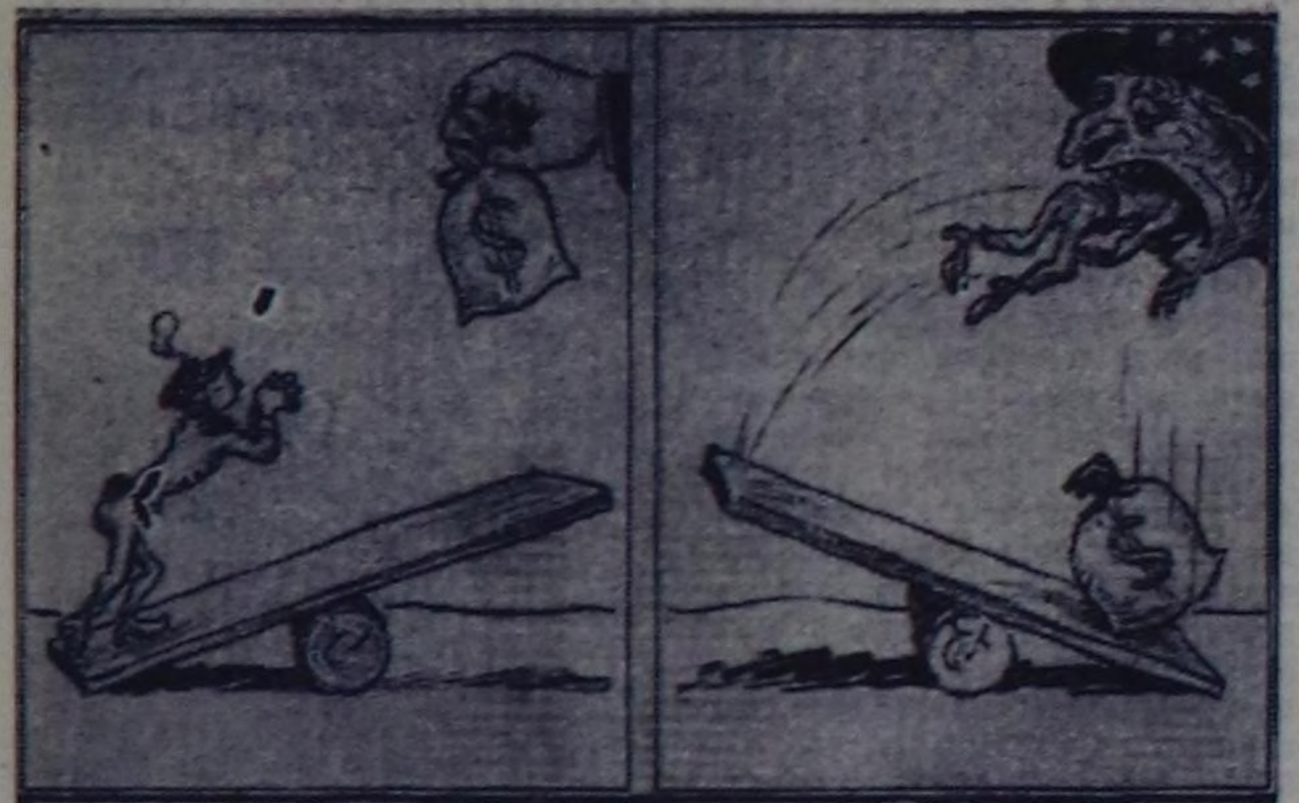
КАИР. (СЭТА). Суг эртирер үшкү тудуунда казып эгелзенин дугайын Асуанга күштүг чаштышкын медеглешкен. Совет Эвелединин дузаламчы-биле дерип тургузуп турар Асуан ГЭС-тин тудуугулары кайызын-даа долгандар хемчээли 15 метр, суг эртирер шупту 6 тунелдерин хая өттүр казар болуп турар.

Тудууда ажыл хайнышкыннын чоруп турар. Чүгүн боду дугуру

күчүдүг совет машиналар хун бугурун-де 13.000 кубометр сайдыгы суг чаар буганын ажыл онгарындан алган чоруп турарлар. Оон казып үндүрзе чогуру 9 млн. кубометр сай-дугурунган ам 5 млн. ажыгын казып үндүргөн.

Чоокку хунерде тудууга гидростанциянын суг хуузап алар черин, а оон соонда ГЭС-тин бажынын болуп бетоннаары эгелзөр.

Эске чурттарга америк „дузаламчы“ дээр чүве бо-дур.



СЭТА-нын фотохронказы.

Колхозчу-кооперативтиг өчүнүн улустун ниити өнчүзү-биле чоокшулажырынын оруктары

(Уланчызы. Эгези 3-мун арында). тарда улам-на неперер турар: кырып чөвөнненин болгон инвалит апарганы дөш пенсиялар, чыл санымда төлөкчөлөр шөлзөлөр, түр үеде ажыдап шыдавас аларганын төлөкчөлөр болгон оон-да эске. Ол бүгү кооператив келгүннеринин материалдыг сонугуларын өздүгенин-де дузалап турар.

Колхозтарга хамаарыштыр партиянын политиказы болза боттарын куш-ажылынын түнелдеринге колхозтарын, колхозчуларын материалдыг сонугуларын бүтү улузун эрге-ажыктары-биле дүштүреринге үндештирген турар деп СЭКП-нин Программанын билжип каан.

Колхозчу-кооперативтиг өчүнүн ниити улузун өчү-биле чоокшулажыры тускайлаач эвес, а бүдүргөшкын куруне сектор-биле сырый холбайлыг боттайын турар. Казе ажал-агыйн хайнышкыннын өздүгенин-де, оон материал-техниктиг базанын кулушкык бүдүргөшкын турар. Экономика талашы-биле быжыкпаа колхозтарын школа-интернаттар, эмгекчелер, школар болгон оон-да эске чүүлдер туузын хөргөн чаргыдаарынча албадан турган чер-черин чамдык организаацияларын практиказын СЭКП ТК-нын март Пленуму буруу шапкан.

Колхозчу-кооперативтиг өчүнүн ниити улузун өчү-биле чоокшулажыры тускайлаач эвес, а бүдүргөшкын куруне сектор-биле сырый холбайлыг боттайын турар. Казе ажал-агыйн хайнышкыннын өздүгенин-де, оон материал-техниктиг базанын кулушкык бүдүргөшкын турар. Экономика талашы-биле быжыкпаа колхозтарын школа-интернаттар, эмгекчелер, школар болгон оон-да эске чүүлдер туузын хөргөн чаргыдаарынча албадан турган чер-черин чамдык организаацияларын практиказын СЭКП ТК-нын март Пленуму буруу шапкан.

Колхозчу-кооперативтиг өчүнүн ниити улузун өчү-биле чоокшулажыры тускайлаач эвес, а бүдүргөшкын куруне сектор-биле сырый холбайлыг боттайын турар. Казе ажал-агыйн хайнышкыннын өздүгенин-де, оон материал-техниктиг базанын кулушкык бүдүргөшкын турар. Экономика талашы-биле быжыкпаа колхозтарын школа-интернаттар, эмгекчелер, школар болгон оон-да эске чүүлдер туузын хөргөн чаргыдаарынча албадан турган чер-черин чамдык организаацияларын практиказын СЭКП ТК-нын март Пленуму буруу шапкан.

бүгү колхозтарын 70-ден 90 хуузун чедир хаара туруп турар. Ыдыг бүдүргөшкын куш-ажылы организаацияларын болгон эргелел системанын талашы-биле куруне бүдүргөшкын чөвөнненин, кезде ажыл-агый артердеринын өчүзүп нийтилерин улам бедик деңгелег көдүрүп, ону ниити улузун хөргөшкын-биле сырый харылаашыг болдуруп турар.

Партиянын Төп Комитеди колхозтар аразынын тудушкунун дөткенин, оон-биле чергелештир, ону колхозтарын экономиказын каражалы кылдыр кылашын сагындырып турар. Экономика талашы-биле быжыкпаа колхозтарын школа-интернаттар, эмгекчелер, школар болгон оон-да эске чүүлдер туузын хөргөн чаргыдаарынча албадан турган чер-черин чамдык организаацияларын практиказын СЭКП ТК-нын март Пленуму буруу шапкан.

Колхозчу-кооперативтиг өчүнүн ниити улузун өчү-биле чоокшулажыры тускайлаач эвес, а бүдүргөшкын куруне сектор-биле сырый холбайлыг боттайын турар. Казе ажал-агыйн хайнышкыннын өздүгенин-де, оон материал-техниктиг базанын кулушкык бүдүргөшкын турар. Экономика талашы-биле быжыкпаа колхозтарын школа-интернаттар, эмгекчелер, школар болгон оон-да эске чүүлдер туузын хөргөн чаргыдаарынча албадан турган чер-черин чамдык организаацияларын практиказын СЭКП ТК-нын март Пленуму буруу шапкан.

дум-на аграр-улетшурлуг катты-жышкыннар тургузунар.

Коммунизмдин материал-техниктиг базаны тургузуну турар үеде куруненин кезде ажыл-агый бүдүргөшкынн хөгжүдешкен эскерилешкын кинир база бооп турар. Бистин партия колхозтарын быжылаашкын, кезде социалисттик кол бүдүргөшкын болуп советтарын ролон база көдүрүп турар, советтар тараанын, ээтин, сүтүн, хөвөнүн, нозанын болгон эске-даа продуктуларын бирги черинге фабрикалары апарар ужуруг деп, СЭКП-нин Программанын айткан.

Ыччанган, кезде ажыл-агыйн моон сонгаар улам сайырадыр дугайында партиянын ажыдап кылган хемчеглери боттандырган-биле холбайштыр, колхозчу-кооперативтиг өчүнүн бүгү улузун өчү-биле чоокшулашкынны бодуна шийгешкен чүүлдер чылгып турар, ол чорук кезинде барып оларын каттыжары, өскөр чуугаашаар, чангыс аял, коммунисттиг өчүнүн тургустууларына чедир. Ыччалза-даа, келер үеде колхозчу-кооперативтиг өчүнүн бүгү улузун өчү-биле каттыжары колхозчу-кооперативтиг өчүнүн кызылганынын түнелдери эвес, а харын оон нийтилеринге ниити деңгелег бүгү улузун өчүнүн деңгелег чедир бедиктегенин болгон социалисттик куруненин талашында дузалап, дөткенин аргазы-биле, кезде ажал-агыйн электрфикааарына болгон бүтү талашы-биле механизастаарына үндештир болдунар.

Бистин партиянын чаа Программанын болгон колхозтарын хөгжүдешкен чылгындан дугурулаан алган көргө, колхозчу-кооперативтиг өчү чурттуг бүдүргөшкын куруненин моон сонгаары хөгжүдешкен моондаптан эгелзэн дээр дугайында

«СССР-де социализмдин экономиктиг проблемаларында» Сталиннын кылган түнел дөдүзү-биле барымда чогу тодаргай-дыр. Сталиннын ол формулазын амдырал буруу шапкан, колхозчу тургузуг бодун төдүргөн эвес, харын совет кезинин амгы бүдүргөшкын куруненин хөгжүдешкен деңгелег болгон негедешкын дөдүзү-биле дугуруп турарын көргөшкен. Колхозчу тургузуг—ол дээр тараачыларын коммунизм шийтирилг дугайында Лениннин айтканын, төөгө хынаткан орук-тур.

Бистин партия колхозчу тургузуну моон сонгаары быжылаашкынны, оон нийти өчүзүп хөгжүдешкен кошкан дивс сажын салып турар. Казе ажал-агый артердери материал-техниктиг дузаламчы чыл келер туум-на куштелип турар. Мал ажылынын продуктуларын белеткел өртөз улагаткан. Казе ажал-агый машиналарын артык кезектеринин, кыпар чүлдүн өрткөтерин чийгеткен. Олач-ажыл үндүрүп талашы-биле колхозтарга кижилер тыгылган. Партиянын болгон чазактын баз оон-да эске хемчеглери кооперативтиг ажыл-агыйн өздүгенин чагый салдар болуп турар. Колхозчу кезде бодун нийти бүдүргөшкын кадурунунунде чаа бажыны кылып турарын бо чылдын түнелдери көргүзүп турар-дыр.

Колхозчу-кооперативтиг өчүнүн болжазырагайжылар болгон хөгжүдери, база кезинде барып күрүне өчүзү-биле оон каттыжары болза аял-ла организа-ажыл-агый хемчег эвес, а харын хоорай-биле кездезин аразында социал-экономиктиг болгон култура-амдыралдыг ылгалдарын ажыл эртеринин ханы айтырын шийтирлер болуп.

Н. ТАРАСЕНКО.

РЕДАКЦИОННЫЙ АДРЕС: Кызыл, Шетинкин-Бравченко кудумчуу бажы № 3. ТЕЛЕФОНЫ: редакторун 24-63, редакторун орадакчызын 35-24, пропаганда кидизинин 23—54, харысалгалыг секретарын болгон харысалгалыг дежурныйн 23-35, кезде ажал-агый кидизинин 25-38, партияг амдырал болгон култура амдырал кидизинин 37-13, иштжи информация кидизинин 20-60, чагаа болгон совет тургузуг кидизинин 21-27, улетур болгон транспорт кидизинин 22-64, бухгалтериян 31-75, корректорларын 21-47. Солун кибей барганда 32-75 телефоне долгаар.